

VABARIIGI VALITSUS MÄÄRUS

Õppuste korraldamise sagedus, nende korraldamisele ja läbiviimisele esitatavad nõuded, õppusejärgsed tegevused ning õppuste kulude katmise kord

Määrus kehtestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 22 lõike 3 alusel.

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

(1) Määrusega kehtestatakse Vabariigi Valitsuse ning kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 20 alusel kriisiplaani koostava püsiva kriisiülesandega asutuse ja isiku, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja ja kohaliku omavalitsuse üksuse kriisiolukorra lahendamise õppuste (edaspidi *õppus*) korraldamise sagedus ning õppuste korraldamisele ja läbiviimisele, sealhulgas kavandamisele ja hindamisele esitatavad nõuded, õppusejärgsed tegevused ning õppuste kulude katmise kord.

(2) Määrust kohaldatakse Kaitseväes ja Kaitsemiidus sõjaväelise väljaõppe andmiseks korraldatavale õppusele üksnes selles osas, mis aitab täita § 2 lõikes 1 nimetatud eesmärgi.

§ 2. Õppuse eesmärk

(1) Õppuse eesmärk võib olla:

- 1) kriisiolukorra lahendamise ja püsiva kriisiülesande täitmise harjutamine;
- 2) kriisiplaani või selle osa rakendatavuse kontrollimine;
- 3) asutuse, isiku või riigi kriisiolukorraks valmisoleku ja valmiduse kontrollimine;
- 4) püsiva kriisiülesande täitmiseks vajalike võimete, sealhulgas personali, vahendite ja varude, ning juhtimiskorralduse, koostöökorralduse ja asenduslahenduste toimimise harjutamine või kontrollimine.

(2) Kui õppuse eesmärk on kontrollida kriisiplaani või selle osa rakendatavust või kriisiolukorraks valmisolekut ja valmidust või püsiva kriisiülesande täitmiseks vajaliku võime, juhtimis- või koostöökorralduse või asenduslahenduse toimimist, määratakse õppuse dokumentatsioonis enne õppuse algust selle eesmärgist lähtuvad mõõdetavad või muul viisil kontrollitavad hindamiskriteeriumid.

§ 3. Õppuste strateegia

(1) Õppuste strateegia koosneb õppuste kavast ja tegevussuundadest.

(2) Õppuste strateegia koostab Riigikantselei koostöös ministeeriumide ja kriisiolukorra lahendamise eest vastutavate asutustega, kaasates vajaduse korral muud õppusel osalema kavandatud asutused ja isikud (edaspidi *osalejad*).

(3) Õppuste strateegia kinnitab Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjon või tema poolt selleks määratud alakomisjon.

(4) Õppuste tegevussuunad koostatakse kolmeaastaseks ja õppuste kava kaheaastaseks perioodiks. Mõlemaid uuendatakse kord aastas, lisades senisele perioodile järgneva planeerimisaasta tegevussuunad ja õppused.

(5) Õppuste kava sisaldab eelkõige § 4 lõike 1 alusel planeeritavate õppuste ja riigi kriisiplaanis määratud kriisiolukorra lahendamise eest vastutavate valitsusasutuste prioriteetsete õppuste loetelu.

(6) Õppuste kavas esitatakse iga õppuse kohta vähemalt:

- 1) õppuse nimetus ja seda korraldav asutus või isik (edaspidi *õppuse korraldaja*);
- 2) õppuse kavandatud aeg;
- 3) osalema kavandatud asutused ja isikud;
- 4) õppuse lühikirjeldus, eesmärk ja liik.

§ 4. Vabariigi Valitsuse õppuste sagedus ja korraldamine

(1) Vabariigi Valitsus korraldab kriisiolukorraks valmisoleku ja valmiduse hindamiseks ning mitme asutuse ja isiku kriisiplaani samaaegse rakendamise harjutamiseks:

- 1) vähemalt kord aastas riigikaitse kriisiolukorra lahendamise õppuse;
- 2) vähemalt üks kord nelja aasta jooksul mitmest sündmusest põhjustatud kriisiolukorra lahendamise õppuse.

(2) Lõikes 1 nimetatud Vabariigi Valitsuse õppuse võib korraldada muu riigisisese või rahvusvahelise õppuse, sealhulgas rahvusvahelise sõjalise õppuse osana, kui selle raames täidetakse lõikes 1 nimetatud eesmärgid ning õppuse vastav osa kavandatakse, hinnatakse ja selle tulemused dokumenteeritakse käesolevas määruses sätestatud korras.

(3) Lõikes 1 nimetatud õppuse ettevalmistamist ja läbiviimist korraldab Riigikantselei, kes täidab käesoleva määruse tähenduses õppuse korraldaja ülesandeid.

§ 5. Püsiva kriisiülesandega asutuste ja isikute õppuste sagedus ja korraldamine

(1) Kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 20 alusel kriisiplaani koostav püsiva kriisiülesandega asutus ja isik, sealhulgas elutähtsa teenuse osutaja ja kohaliku omavalitsuse üksus, korraldab õppuse vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(2) Lõikes 1 sätestatud õppuse korraldamise kohustuse võib täita ka mitme lõikes 1 nimetatud asutuse või isiku ühiselt korraldatava õppuse või teise korraldaja riigisisese või rahvusvahelise õppuse, sealhulgas rahvusvahelise sõjalise õppuse raames, kui sellel õppusel osalemine täidab asjaomase asutuse või isiku suhtes vähemalt ühe § 2 lõikes 1 nimetatud eesmärgi.

(3) Lõikes 2 sätestatud viisil õppuse korraldamise kohustust täitev asutus või isik vastutab oma õppusel osalemise kavandamise ja § 2 lõikes 1 nimetatud eesmärgi täitmise eest. Kui õppuse korraldamise kohustus täidetakse teise korraldaja õppusel osalemisega, dokumenteerib asutus või isik oma osalemise ja selle tulemused ning koostab enda osalemise kohta § 7 lõikes 1

sätetatud nõuetele vastava kokkuvõtte, mis esitatakse sama paragrahvi lõikes 2 või 3 sätestatud juhtudel ja korras.

(4) Lõikes 2 sätestatud viisil õppuse korraldamise kohustust täitev asutus või isik kooskõlastab enne õppuse toimumist selle kasutamise oma kohustuse täitmiseks järgmiselt:

- 1) elutähtsa teenuse osutaja – elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajaga;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksus – Päästeametiga;
- 3) muu püsiva kriisiülesandega asutus ja isik, välja arvatud ministeerium – asjaomase ministeeriumiga.

(5) Kui kavandatav õppus ei võimalda lõikes 4 nimetatud kooskõlastaja hinnangul asjaomasel asutusel või isikul täita § 2 lõikes 1 nimetatud eesmärki ning õppust või asutuse või isiku osalemist ei ole võimalik selleks kohandada, kooskõlastust ei anta. Sellisel juhul ei saa asjaomane asutus või isik lugeda oma õppuse korraldamise kohustust selle õppusega täidetuks.

§ 6. Õppuste korraldamisele ja läbiviimisele esitatavad nõuded

(1) Õppuse korraldaja määrab õppuse korralduse eest vastutava isiku ning dokumenteerib õppuse kavandamise ja läbiviimise vähemalt ulatuses, et oleks võimalik tuvastada:

- 1) õppuse toimumise aeg;
- 2) õppusel osalejad;
- 3) õppuse eesmärk;
- 4) õppuse stsenaarium ja läbiviimise korraldus;
- 5) paragrahvi 2 lõikes 2 nimetatud juhul hindamiskriteeriumid, õppuse hindajad ja hindamise korraldus;
- 6) õppuse kulude katmise korraldus, kui see erineb § 8 lõikes 1 sätestatust.

(2) Rahvusvahelise sõjalise õppuse korraldamisele ja selles osalemisele kohaldatakse lisaks kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse rahvusvahelist sõjalist koostööd reguleerivaid sätteid.

(3) Riigikantselei võib anda õppuste korraldamiseks ja läbiviimiseks, sealhulgas kavandamiseks, hindamiseks ja õppusejärgsete tegevuste korraldamiseks meetoodilisi juhiseid ning koostada vorme.

§ 7. Õppusejärgsed tegevused

(1) Õppuse korraldaja koostab õppuse kokkuvõtte, kus esitatakse hindamise tulemused, tähelepanekud, ettepanekud ja probleemid ning nende põhjal kavandatud parendustegevused, nende eest vastutajad ja nende elluviimise ajakava.

(2) Õppuse kokkuvõtte esitatakse kolme kuu jooksul pärast õppuse toimumist järgmiselt:

- 1) elutähtsa teenuse osutaja – elutähtsa teenuse toimepidevuse korraldajale;
- 2) kohaliku omavalitsuse üksus – Päästeametile;
- 3) muu püsiva kriisiülesandega asutus ja isik, välja arvatud ministeerium – asjaomasele ministeeriumile.

(3) Ministeerium esitab Riigikantseleile kolme kuu jooksul pärast õppuse toimumist enda korraldatud õppuse kokkuvõtte või § 5 lõike 3 alusel enda osalemise kohta koostatud kokkuvõtte, kui õppus on nimetatud õppuste kavas või on oma eesmärgi ja ulatuse tõttu riigi kriisivalmiduse seisukohalt oluline.

(4) Lõikes 2 nimetatud õppuse kokkuvõtte saaja edastab ühe kuu jooksul pärast kokkuvõtte saamist Riigikantseleile selles tuvastatud probleemid, mis:

- 1) on ühe ministeeriumi valitsemisala või ühe kohaliku omavalitsuse üksuse vastutusala ületava mõjuga;
- 2) takistavad riigi kriisiplaani eesmärgi või prioriteedi saavutamist;
- 3) puudutavad mitme kriisiplaani omavahelist vastuolu;
- 4) eeldavad Vabariigi Valitsuse otsust või seaduse, Vabariigi Valitsuse määruse või korralduse muutmist;
- 5) näitavad olulise võime, sealhulgas personali, vahendite ja varude üleriigilist puudujääki;
- 6) on kordunud varasematel õppustel või tegelike kriiside lahendamisel.

(5) Koos lõike 4 alusel edastatud probleemidega edastatakse Riigikantseleile nende lahendamiseks kavandatud parendustegevused, nende eest vastutajad ja elluviimise ajakava.

(6) Riigikantselei esitab kord aastas Vabariigi Valitsusele koondülevaate õppustel tuvastatud olulisematest probleemidest, nende lahendamiseks tehtud ettepanekutest ja oluliste parendustegevuste elluviimise seisust.

§ 8. Õppuste kulu katmine

(1) Õppuse korraldamisega seotud kulu katab õppuse korraldaja ning õppusel osalemisega seotud kulu katab osaleja, kui õppuse korraldaja ja osaleja ei ole kokku leppinud teisiti.

(2) Kui õppus toimub rahvusvahelise koostöö raames või seda rahastatakse välisrahastusest või rahastamiskokkuleppe alusel, kohaldatakse lõiget 1 ulatuses, milles õppuse kulu katmist ei ole teisiti reguleeritud rahvusvahelise koostöö raames kohaldatavates tingimustes, välisrahastuse kasutamise tingimustes või rahastamiskokkuleppes.

Kristen Michal
Peaminister

Igor Taro
Siseminister

Keit Kasemets
Riigisekretär